

Інститут добросовісного набувача на прикладі останньої судової практики

Кількість справ, % (перше півріччя 2017 року)

Вирішення спору ускладнено

1

- Відсутність єдиної універсальної формули

2

- Індивідуальний підхід

3

- Неузгодженість законодавства

Проблема добросовісності

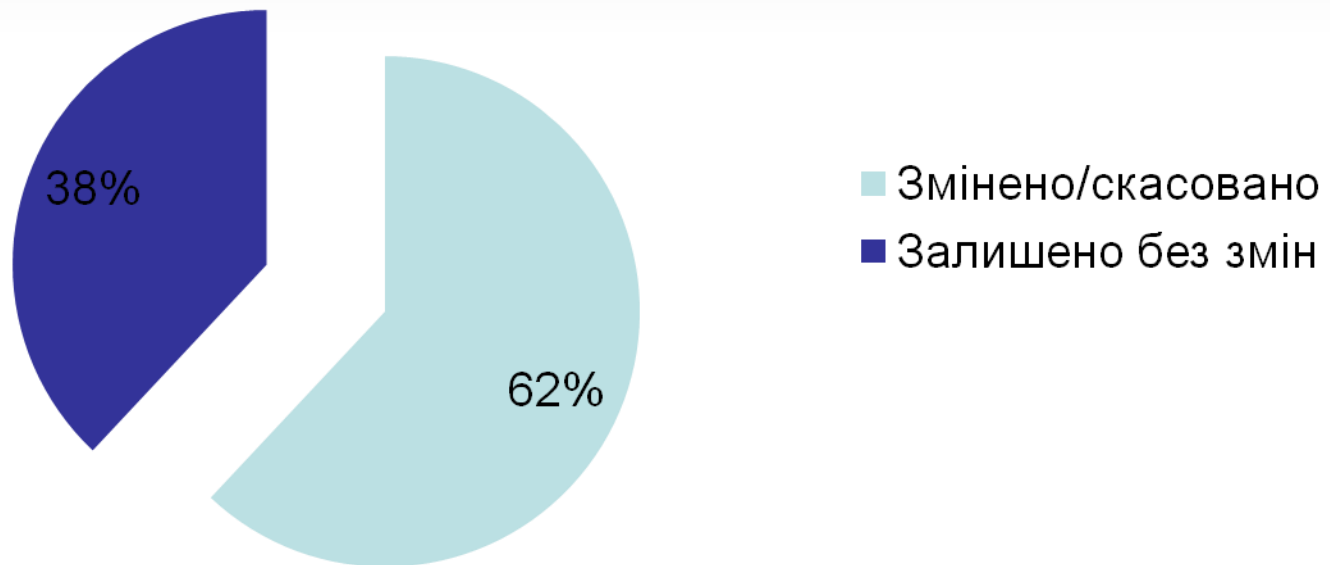
відсутність чітких критеріїв

різне правове навантаження

**складність доведення
недобросовісності набувача**

Результати перегляду

В апеляційному порядку скаржувалось 69% рішень , з яких

Позитивні аспекти

Збільшення випадків використання практики ЄСПЛ та норм Конвенції

Універсалізації правозастосування

Формування вітчизняної усталеної судової практики

Конвенційні критерії

- **(а) чи є втручання законним**
- **(б) чи переслідує воно «суспільний інтерес»**
- **(в) чи є такий захід пропорційним визначеним цілям**

Стаття 388 Цивільного кодексу України

між правами власника та добросовісного набувача

між інтересами суспільства та фундаментальними правами конкретної особи

**Справедливий
баланс**

між національним законодавством та нормами міжнародного права

Застосовуємо чи ні?

- 1. «Стретч проти Сполученого Королівства»**
- 2. «Федоренко проти України»**

«...самі по собі порушення закону при передачі майна у приватну власність, допущені органами влади, не можуть бути безумовною підставою для повернення цього майна державі, якщо такі порушення не були наслідком винної протиправної поведінки самого набувача майна...»

Нові правові висновки

- ❑ При витребуванні майна із володіння особи на користь держави НЕ існує універсального критерію оцінки «справедливої рівноваги між інтересами суспільства та необхідністю додержання фундаментальних прав окремої людини» (Постанова ВСУ у справі № 3-109гс17)
- ❑ Комунальна нерухомість витребовується у добросовісного набувача, якщо судом визнано недійсним рішення місцевої ради та договір про відчуження цієї нерухомості (Постанова ВСУ від 25 січня 2017р. у справі № 3-1533гс16)
- ❑ Неоднаразовий перепродаж не врятує від витребування комунальної нерухомості від добросовісного набувача, якщо ця нерухомість вибула з володіння без рішення місцевої ради (Постанова ВСУ від 18 січня 2017р. у справі № 6-2776цс16)

В - вiндикацiя

- ..... суди повиннi розмежовувати, що коли майно придбано за договором в особи, яка не мала права його вiдчужувати, то власник має право на пiдставi ст. 388 ЦК України звернутися до суду **з позовом про витребування майна у добросовiсного набувача**, а не з позовом про визнання договору про вiдчуження майна недiйсним (Ухвала ВССУ вiд 22 липня 2015 року в справi № 6-14962св15)
- .... оскiльки ОСОБА_2 набула право власностi на спiрне майно, що є предметом спiльної сумiсної власностi подружжя, за рiшенням суду, яке у подальшому було скасовано, тобто вибуло з володiння другого з подружжя – ОСОБА_1 поза його волею, а добросовiсний набувач ОСОБА_3 набула його безвiдплатно в ОСОБА_2, яка не мала права його вiдчужувати, **то воно пiдлягає витребуванню вiд добросовiсного набувача ОСОБА_3 на користь позивача.** (6-1168цс15 вiд 02.09.2015р.)

Необхідно визначитись:

Із способом набуття майна

Чи був факт порушення закону

У чому саме порушення закону

В чому саме полягає "суспільний інтерес" та чи буде досягнуто баланс

Предметом позовних вимог

Дякуємо за увагу!